

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Vor Frues Fald

Citation: Baggesen, Jens: "Vor Frues Fald", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890, 1889-1903, s. 196*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-baggesen02val-shoot-workid84620.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890

Vor Frues Fald.

Anden (Efterretning om Kiøbenhavns Bombardering.
Til Digteren Øhlenschläger i Paris.

1807.

Marly.

Da jeg mig et befinder vel
Paa Hulbyveien ned til Hel,
Og denne Vei gaaer ei forbi
Dit høie himmelske Logis,
Saa falder jeg forsigtig paa,
Et Brev til dig at lade gaae,
Der, fuldt af Kummer og af Spøg,
Af sødt og suurt, og, overalt,
Af sort og hvidt, og klogt og galt,
Kan i dit franske Lidskialfs Røg,
Imens du trækker Buxer paa,
I Riim erstatte dig, som saa,
Min hostende Persons Besøg.

Jeg længes nemlig inderlig,
Trods min utaalelige Snue,
Der slukker hver en anden Lue,
Min Broder *Bragur*, efter dig;
Og, trods den Virak, dig omhyller,
Og som man, sor at holde ud
197 Som du, maa være halv en Gud,
Den Tanke stedse mig fortryller
Deroppe, hvor du boer, at staae;
Og høre dig Guds Ord at læse -
Taahnodig i Kaminen hvæse,
For Askens Kul i Brand at blæse -
Og see dig Vindvet op at slaae,
For lidt af Røgen ud at faae -
Og gjøre Vers med hver en Finger
Der af sig selv som Memnons klinger
Og som en fuld Matros at gaae -
Og see, som Thomas, Folk paa Skraa
Og gnide dig i Haanden saa
Som Manden med sin Nævetaa -
Imens du, trods det alt, behændig
Og ubegribelig anstændig
Faaer dine lange Burer paa.

Men her jeg Stakkel ligge maa
(Mærk vel, min Ven, jeg ikke praler,
Naar jeg om *Helhiemveien* taler;
Skiøndt Metrum er min ømme Byld,
Jeg døer dog ei for Metrums Skyld;
Og skiøndt til Riim jeg ofte trænger,
For Rimets Skyld jeg ei mig hænger)
Jeg ligger virkelig paa Straa;
Og Døden kommer tidt som saa,
Særdeles til en Mand som mig,
Der elsker Fred og hader Krig.
Imidlertid, indtil den kommer
Og ud af Tidens Vintres Slud
Mig bringer til en evig Sommer,
Vil jeg med Blæk og Pen, næst Gud,
See til at holde Livet ud.

198 Hvad jeg dig nu maa skrive først,
For efter Nyt fra mig og mine
(Som egentligen ere dine)
At slukke broderlig din Tørst,
Er, at jeg nys har faaet et Brev
(Et Svar paa tvende, sem det lader)
Alt fra din hiertens Kære Fader,
Foruden det fra gamle Paars,
Som jeg skrev af i Overgaars,
Og hvorom Malthe Bruun dig alt
Formodentligen har fortalt.
Da Brevet selv mig er for kiært
Til at betroe det Postens Hænder,
Der ikke sielden finder værdt
At slænge bort, hvad Nyt jeg sender,
Afskriver jeg en Rim-Kopie
As hvadsomhelst der staaer deri,
Mig givende med Fryd den Møie,
Hvad Faeren hævled uden Fiil,
At glatte lidt i bunden Stiil,
For Sønnen dobbelt at fornøie.
Saa lyder Brevet, kiære Ven:

den 31 te October.

"Min gode Søn, Jens Baggesen!
"Hav Tak for dine tvende Breve,
"Saa fulde af din Sønlighed,
"Og hiertelig Empsindtlighed!
"Men sig, for Diævlen, hvi du mig
"Har kunnet troe forkiølt mod dig,
" Fordi de to, formodentlig,
"Som jeg har skrevet, tabte bleve?
"O! gid du maatte dette faae,
"Og læse det, og mig forstaae -
"Naar jeg dig siger, at skiøndt de,
199 "Man kalder Engellændere,
"Som Diævellænd're burde hedde,
"Har søgt os Helved ret at hede,
"Har Gud os naadig dog bevart,
"Og os og alle dine spart - *)
"Men stakkels Siælland, kiære Ven!
"Og Kiøbenhavn! o Baggesen!
"O Baggesen! dit Fødeland
"Har meget lidt ved denne Brand,
"Ved Snig og Mord og Røverie
"Og alleslags Mordbrænderie.

"Jeg vil fortælle kortelig,
"Hvorledes det er gaaet mig.

"Den sidste syttende August -
"(Halv Elleve slog Klokken just)
"Traf ind hos mig, sat først paa Land
"Den femtende ved Vebeks Strand:
"Tre Generaler, tredsindstyve
"Captainer, og, for ei at lyve,
"Tillige fire tusind Mand,
"Som alle jeg, om ikke fleere,
"Hos mig strax maatte indlogere.
"Min Datter gaaet var sin Vei
"Til Byen Dagen før med Manden;
"Jeg var alleene med Forstanden,
"Jeg har, og den forlod mig ei.
"Skjøndt hver en Stang og hver en Mast,
"Der ikke bugnede som Siv,
"Rundt omkring Søndermarken brast,

"Min Aandsnærværelse stod stiv;

*
- 200

"Min Eeg lod Modet ikke falde.
"Vel blev jeg syg, og Maden Galde;
"Men et behørigt Vomitiv
"Dog reddede mig snart mit Liv;
"Jeg reiste mig, og stod ei seen
"Igien paa mine gamle Been.

"Nu saae jeg - Synet end mig svier
"Forfærdige sex Batterier,
"Fremkiøre svært Artillerie,
"Med Morterer syv Gange ti;
"Opstilt ti Gange syv Kanoner,
"Med Kugler og Raketter i,
"Og meget andet Diævlerie;
"Og hørte Krigens Torden-Toner,
"Og fæle Skrig af Mænd og Koner;
"Og tænkte, da vor Frue drat,
"Ulykkelige Bye, god Nat!
"Mens Diævellænderpøblens Skraal
"Skreg Bravo til det store Baal -
"Og - det er rigtig nok og sandt -
"Paa mangen Diævelengels Kiæver
"Ved dette Syn, som end mig svæver
"For Øiet, mangen Taare randt.
"Tænk dig, hvorledes jeg var stemt!
"Der stod jeg, inderlig beklemt,
"Paa Bakken, hvor der var lidt sikkert,
"Og sigted med min lille Kikkert -
"Gik ind, gik ud igien, og bad,
"Og græd, og spiste mig lidt Mad -
"Og frygtede jeg veed ei hvad
"For dem derinde, skialv, og grued,
"Imens i Flammer Byen lued.

"Saa Dage, Nætter, tre jeg stod
"I denne skrækkelige Pine,
201 "Øg hørte Brandraketter hvine,
"Mens Fanden og hans Engle loe;
"Men Gud i Himlen var mig god,
"Og smilte ned til mig og mine:
"Grosserer Hansen tog i Favn
"De kiære Børn i Kiøbenhavn,
"Og reddede dem deres Boe -
"Hvis Pæl var bleven reent forskudt
"Af det fordømmelige Krudt;
"Thi knap var ud af Huset Fruen,
"Før Bomben sprang i Daglistuen
"Der sprang en anden ligedan
"I Stuen hos din stakkels Broder,
"Der traf hans gamle Svigermoder
"Og hendes Datter - skiøndt du kan
"Ei noksom dog vor Herre takke,
"Der sparte din August - der sik
"I samme Rædsels-Øieblik
"Et lille Stød kun i sin Nakke.
"Nu slaae de dem igien til Roe
"I samme Stue begge to -
"Jeg meener Svogeren og Manden,
"Som skiftes trolig med hinanden
"At vaage over Fruens Liv,
"Studeringer og Tidsfordriv.
"Hun ellers selv er ganske vel,
"Kiøn stille rolig i sin Siæl,

"Og trøster sig i allenstunde
"Med christelige Troens Grunde.
"Gierløv og Riis og andre fleer
"Er med i Holsteen. Nu ei meer
"For denne Gang! - Din Søn og Broder
"Er begge friske; men din Moder
"Veed ingen af os noget om,
"Fra den Tid hun tilbagekom
202 "Til dit Korsøer. Af dine Breve
"Vi see, du bliver ved at leve
"Der, hvor du er. Min Adam sig,
"At han dog skriver snart til mig!
"Sig ham, at Hegers leve vel,
"Og at for nogle Dage siden
"Jeg var hos Kiæresten; men Tiden
"Os bliver lang; hvis ei en liden
"Epistel snart os lindrer Qviden,
"Vi længes begge reent ihiel.
"Skiøndt brændt er hendes Faders Bolig,
"Façade, Port, og Tag, og Gavl,
"Med Nørregade Top og Tavl,
"Er dog den Gamle ganske rolig.
"Men ellers reiser sig hvert Haar
"For Priserne paa alt i Aar:
"Tænk! man en Fierding Smør betaler
"Til Nød med to og tyve Daler;
"For en Favn Brænde gier man dem
"Paa Pladsen trende Gange fem;
"Paa alt, hvad andet man har nødigt,
"Er Torveprisen forholdsviis
"Til den for Smør angivne Priis -
"At sige meer var overflødig.
"Gud veed, naar det skal Ende faae,
"Og hvor det vil os siden gaae? -
"Jeg haaber, at du ei aflader
"At tænke paa
Din kiære Fader."

Der har du Brevet Ord for Ord,
Som her det ligger paa mit Bord.
Jeg ei har brugt den mindste Liim,
Endsige Fyldekalk og Kit
(Som jeg dog selv har nødig tidt)
203 For net at hefte det i Riim -
Og med æsthetisk Fryd og Gammen
Faae Tankernes Philosophie
Og det historiske deri
Til ordentlig at hænge sammen -
Naar jeg undtager Ordet: "*Baal*",
Som jeg har valgt til Riim paa *Skraal*,
Og et Par *Tordentoner*, som,
Gud veed hvordan, paa tværs mig kom,
Uagtet intet Hexameter
Fremkaldte dem - og hvilke dig
Forraade ville sikkerlig
Den gamle lyriske Trompeter.
Det gik i Vers, som det var smurt,
Foruden Tilsats reeni og puurt,
Og gleed deri som Fod i Hose -
Saa levende, saa billedrig,
Saa metrisk, og saa rimelig,
Saa begge sine Sønners lig
Er vores gamle Faders Prose.
Jeg bliver ved at rime væk,
Min Adam! til din store Skræk.
Nu, jeg har tømt til sidste Glose

Min sidste kiøbenhavnske Pose,
Jeg aabne vil en anden Sæk -
Jeg meener den med Spørsmaal i -
Hvorledes lever du for Resten?
I Trækvind, Røg, og Poesie -
I Fingerharpens Harmonie -
Og alslags anden Melodie -
Det veed jeg alt saa got som Præsten;
Men sig mig: hvem er nu din Præst?
Med andre Ord: hvem veed det best?
Hvo seer og hører dig især?
204 Hvem er, mens jeg er fiern, dig nær?
Hvo kommer oftest paa dit Kammer,
Og glemmer der, som sprungen op
Paa Musebiergets Æthertop,
Al Jordens usle lave Jammer?
Er det den stærke jydske Mand,
Der læser Græsk med en Forstand,
Og spiller Mozart med en Ynde,
Der kunde faae mig til at synde? *)
Er det den jydske Gut fra Nord,
Der lærer Verdens Hovedstad
At kiende noget af vor Jord
I Dagens keiserlige Blad,
Og som, hvad Institutet sveder
I Bøger for, og efterleder,
Fra Barnsbeen af veed udenad -
Ja meer maaskee (hvis ham ei bunden
Var Pennen her saavelsom Munden),
End Institutet vide gad?**)
Er det den tydske Tusindspiller,
Som, naar han slukket har vor Tørst
Med Glas paa Glas af Porter først,
Saa Tørsten efter Talma stiller,
Og Sulten efter ifflands Spil,
Og Længjlen efter - hvad man vil?**)
Hvad? eller er det Melpomene,
Som allermeest besøger dig -
Det er at sige tydelig:
Min Adam, er du oftest *eene*?

Jeg saadant gierne vide gad,
Langt heller, end hvad alt om Norden,

* * * 205

Om Syden, og om hele Jordan
Der staaer i Dagens Keiserblad.
For Maans og vilde være Mad,
Ifald du vilde kiærlig yde
Mig noget af dit Saltmadsfad
Og af din Muses fede Gryde,
Var det endogsaa nok saa lidt;
Thi her, midt i det nye Franske,
Forøges til det gamle Danske
Beständig meer min Appetit.
Og vilde det mig meget fryde,
Hvis I har siden faaet Brev
(Du nemlig, og den græske Jyde),
At høre hvad man Eder skrev -
Og hvad min gamle Ven og Fader,
Som hver Mand elsker, ingen hader,
I hvem hver udenlandsk Gesandt,
Fra Syd til Nord, sit Mønster fandt,
Der, skiøndt han undertiden vrøvler
En Smule paa de Gamles Viis,

Hos mig staaer hiertehøit i Priis
(Som Levemaadens ægte Høvler,
Og Danmarks Mægler i Paris),
Veed om vor kiære Hiemstavns Jis -*)
Og hvad vor Ven med Syvmiilsstøvler,
Den vakkre spanske Cavalleer,
Der gaaer til Kiel, hen og tilbage,
Gemeenligen i otte Dage -
Og altsaa vel igien er her -
Fortæller om vor Krig paa Landet,
I Luften, Ilden, og paa Vandet,
Som han har seet, og andet meer,
Derhiemme, mens han reed Coureer.**)

* *
-- 206

Og gad jeg saare gierne vidst,
Hvad Manden med de to Portrætter,
Hvori mig Fanden selv ei giætter,
Ei blot som min Persons Kopiist,
Men som din Aladdins Forlægger*)
I Brevet sit tilskrev dig sidst -
Om han, som Hedning, eller Christ,
Dig bander eller kiæledægger?
Og om bilægges kan jer Tvist?

Da jeg, som sagt, er lagt paa Straa,
Og der kan megen Tid forgaae,
Før jeg mit Opholdssted forandrer,
Ifald jeg ikke heden vandrer -
Som virkelig kan hændes let,
Hvis ellers Stilkens grønne Skiørhed
Og Sommerpærens gule Mørhed
Paa Straaet her jeg kiender ret -
Saa, for mig dog lidt Fryd at give,
Mens jeg til Nød er end i Live,
Bønfalder jeg dig om at skrive
Min Svaghed en Epistel til,
Saasnart du kan, saasnart du gider,
Om ikke just paa nitten Sider,
Saa dog paa to til tre, Broerlil!
Jeg haaber, det "*Broerlil*" vil røre
Dit Hierte til min Bøn at høre.
Skriv mig, om hvad jeg skrev dig til:
Om *Brøndstedts* og om *Koreffs* Spil,
Om din Kamin, og om hvad meere
Du veed mig kan interesfere -
Skriv mig især om *hvad du vil!*

*
-- 207

Men gaaer endnu tolv siorten Dage,
Før jeg besøger dig igien,
Saa, hvis du ellers er min Ven,
See til, herud til os at age -
Jeg ellers længes reent ihiel.
Nu Gud befalt! god Nat! sov vel!